

VERSTEGEN

accountants en adviseurs

Accountantsverslag 2018

Nationaal Park
De Biesbosch

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Parkschap Nationaal Park De Biesbosch
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Dordrecht, 27 maart 2019

Ref.: 379/JSCH/AK

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Overeenkomstig de door u verstrekte opdracht hebben wij de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Parkschap Nationaal Park De Biesbosch (hierna GR Parkschap) te Dordrecht gecontroleerd. In deze rapportage brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit begroting verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de jaarrekening te verstrekken.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het op 30 november 2018 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol inclusief normenkader voor financiële rechtmatigheid en het Controleprotocol WNT. De planning en uitvoering van onze controle is voornamelijk gericht op (ontleend aan Controlestandaard 200 Algehele doelstellingen van een controle):

- het identificeren en inschatten van risico's op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude of van fouten, op basis van inzicht in GR Parkschap en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing van GR Parkschap;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie over de vraag of er afwijkingen van materieel belang bestaan, door het opzetten en implementeren van passende manieren van inspelen op de ingeschatte risico's;
- het vormen van een oordeel over de financiële overzichten op basis van conclusies die uit de verkregen controle-informatie worden getrokken.

In de controleverklaring brengen wij tot uitdrukking of naar ons oordeel:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 van de GR Parkschap in overeenstemming met het BBV;
- de jaarrekening voldoet aan de WNT-eisen, zoals opgenomen in de WNT en de daarop berustende bepalingen;
- de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, voor zover daarvan in het controleprotocol toetsing wordt verlangd; en
- het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2018 onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. In het geval dat het algemeen bestuur de jaarrekening niet ongewijzigd vaststelt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader bij u toe te lichten.

Hoogachtend,

drs. J. de Groot RA MPA

INHOUDSOPGAVE

1. Controlebevindingen jaarverslaggeving	5
1.1. Algemeen	5
1.2. Interne beheersing	5
1.3. Jaarrekeningcontrole	6
1.4. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole.....	7
2. Overige onderwerpen	8
2.1. Naleving wet- en regelgeving	8
2.2. Automatisering	8
2.3. Frauderisicobeheersing	9
3. Onafhankelijkheid.....	9
4. Slot.....	9

1. Controlebevindingen jaarverslaggeving

1.1. Algemeen

Stand van zaken controle

Wij zijn voornemen een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2018. De controle is volgens afspraken uitgevoerd in maart 2019. Bij de uitvoering was sprake van een goede samenwerking met de organisatie. De werkafspraken waren bij de start van de controle volledig opgeleverd en onze vragen naar aanleiding van de controle zijn snel en adequaat beantwoord.

In dit accountantsverslag is de managementletter geïntegreerd. Om die reden zijn in dit verslag onze observaties bij de interne beheersing opgenomen.

Regelgeving

De jaarrekening 2018 van GR Parkschap is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Belangrijke ontwikkelingen en achtergronden met betrekking tot de posten in de jaarrekening zijn duidelijk en volledig toegelicht in de jaarrekening.

1.2. Interne beheersing

Algemeen

Vanuit onze controleopdracht hebben wij aandacht besteed aan de kwaliteit van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de jaarrekening van GR Parkschap. Deze interne beheersingsmaatregelen zijn voornamelijk ingebed in de volgende processen:

- Planning- en controlcyclus
- Beheersing opbrengsten
- Personeels- en salarisadministratie
- Inkopen en betalingsverkeer

Planning- en controlcyclus

De basis voor de sturing op de financiële resultaten wordt gevormd door de begroting en managementinformatie. Gegeven de aard en omvang van de organisatie van GR Parkschap zijn wij van mening dat deze van toereikend niveau zijn.

De jaarstukken van de Biesbosch geven een uitgebreid en compleet beeld van GR Parkschap en voldoen aan de eisen van het BBV.

Aanbestedingen

Bij de uitvoering van onze controle hebben wij getoetst of de nationale- en Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn nageleefd. Hierbij merken wij het volgende op:

Tijdens de controle is vastgesteld dat de nationale aanbestedingsrichtlijnen niet zijn nageleefd bij een inhuurcontract. Ook ligt hier geen expliciet besluit van het bestuur aan ten grondslag die het niet naleven van de nationale aanbestedingsrichtlijnen zou rechtvaardigen. Dit betreft de inhuur via 'Tempo team' met een opdrachtwaarde van circa € 160.000. Wij merken dit aan als formele rechtmatigheidsfout. Dergelijke fouten wegen niet mee in onze oordeelsvorming, maar moeten wel worden gerapporteerd in het accountantsverslag.

1.3. Jaarrekeningcontrole

Financiële positie

Het totaal saldo van lasten en baten van uw gemeenschappelijke regeling bedraagt € 1.675 negatief ten opzichte van een begroot saldo van € 75.826 negatief. Het begroot en gerealiseerd resultaat (na reservemutaties) bedraagt € 0. De grootste afwijking in het saldo van lasten en baten is verklaarbaar doordat de geraamde uitgaven en inkomsten voor het Ondernemend Biesboschcentrum niet zijn gerealiseerd voor per saldo € 75.000 (€ 150.000 uitgaven en € 75.000 inkomsten).

Reserve en weerstandsvermogen

De reserves van uw gemeenschappelijke regeling zijn in 2018 met een bedrag van € 1.675 afgenomen. Dit komt overeen met het saldo van lasten en baten. De omvang van de reserves bedraagt ultimo 2018 € 841.000 33% van het balanstotaal (2017: eveneens 33% van het balanstotaal). Hiervan is € 405.000 niet gelabeld als bestemmingsreserve. In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" zijn diverse risico's benoemd die van materiële betekenis kunnen zijn voor het balanstotaal of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. De gewogen risico's bedragen € 139.500 (2017 € 610.900). Het saldo van de algemene reserve is daarmee toereikend om de gewogen risico's te kunnen afdekken.

De gewogen risico's zijn lager dan 2017. Dit is veroorzaakt doordat het risico op de verdienmodellen van € 485.000 niet meer is opgenomen in 2018. "Reken-technisch" bezien, is dit weliswaar juist, maar het geeft tevens aan dat de geformuleerde modellen niet de beoogde inkomensstromen hebben gegenereerd. Door het wegvallen van de verdienmodellen staat het Parkschap voor de opgave om alternatieve geldstromen te vinden ter dekking van de exploitatie. In de inleiding van de jaarstukken is vermeld dat dit nog niet is geregeld. Ons advies op dit punt is om het realiteitsgehalte van de afgelopen jaren (nogmaals) kritisch te bezien en parallel daaraan een fundamentele begrotingsdiscussie te voeren om exploitatie en financiering structureel op orde te krijgen vanuit alleen de geldstromen vanuit de diverse betrokken overheden.

Onderhoudsvoorziening

In de jaarrekening zijn, net als voorgaand jaar, diverse voorzieningen gevormd voor groot onderhoud. Wij hebben vastgesteld dat het interne proces van totstandkoming van deze schattingsposten deugdelijk is en de veronderstellingen lijken ons plausibel. Daarom mag worden verondersteld dat de voorzieningen toereikend zijn voor de uitgaven in de komende jaren.

Fiscale positie

GR Parkschap heeft het standpunt ingenomen dat er geen sprake is van vpb-plicht. Uit afstemmingsgesprekken met de belastingdienst is gebleken dat dit standpunt pleitbaar is, maar de onderliggende motivering moet op onderdelen worden aangepast. Wij hebben begrepen dat uw organisatie voornemens is de motivering van het vpb-standpunt in 2019 aan te passen.

1.4. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

Voorafgaand aan onze controle heeft het bestuur via de controller aandachtspunten meegegeven voor de controle. In deze paragraaf rapporteren wij hierover.

Reservevorming

In 2018 is onderscheid gemaakt binnen de algemene reserve tussen een algemene reserve 'Parkschap' en een algemene reserve 'Hollandse Biesbosch'. Wij hebben kennisgenomen van de onderbouwing en het bestuursbesluit die aan deze splitsing ten grondslag liggen en hieruit zijn geen bijzonderheden gebleken. Uitgangspunt voor de onderverdeling is de jaarrekening 2014 waarin de algemene reserve gesplitst was opgenomen en de resultaten in opvolgende jaren per compartiment.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In onze controle is specifiek aandacht besteed aan de juistheid én volledigheid van de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen'. Hiervoor is kennisgenomen van de bestuursnotulen, is nagegaan of er sprake is van juridische kosten die mogelijk wijzen op lopende juridische procedures en is navraag gedaan bij het management. Verder is vanuit de detailcontroles op de kosten en investeringen getoetst of sprake is van materiële meerjarige verplichtingen die opgenomen zouden moeten worden onder de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen'. Uit deze controles zijn geen bijzonderheden gebleken.

Subsidies

In de jaarrekening zijn subsidieopbrengsten ingerekend. In de controle is getoetst of de verantwoorde subsidiabele uitgaven juist en rechtmatig zijn en of is voldaan aan de gestelde eisen in de beschikkingen. Er is vastgesteld dat de subsidieposities onder de overlopende activa en passiva juist en volledig zijn. Hierbij merken wij wel op dat voor een enkele subsidie een aparte subsidieverantwoording nodig is. Deze subsidieverantwoording moet nog worden opgesteld en gecontroleerd. De controletolerantie voor deze subsidiecontrole is lager dan de controletolerantie voor de jaarrekening en dat wil zeggen dat de controle met een hogere mate van detail moet worden uitgevoerd. Het is hierdoor mogelijk dat er fouten worden geconstateerd die bij de jaarrekeningcontrole zelf onopgemerkt zijn gebleven.

2. Overige onderwerpen

2.1. Naleving wet- en regelgeving

Bij onze controle van de jaarrekening houden wij rekening met het risico van materiële fouten als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving. Met name richten wij ons daarbij op het Besluit begroting verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en voor de rechtmatigheid van de totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties op het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader voor financiële rechtmatigheid. Onze controle heeft geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving aan het licht gebracht.

Het betrekken van de naleving van wet- en regelgeving bij onze controlewerkzaamheden is overigens gebaseerd op onze beroepsregels, in het bijzonder hoofdstuk 250 van de Controle- en Overige Standaarden, waaruit wij citeren: "De accountant dient (...) de controle op te zetten en uit te voeren met een professioneel-kritische instelling voor omstandigheden en gebeurtenissen die twijfel oproepen omtrent de vraag of de entiteit zich houdt aan wet- en regelgeving" en "Echter kan niet worden verwacht dat een controleopdracht zal leiden tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving."

2.2. Automatisering

Volgens artikel 393, lid 4, BW 2 dienen wij in ons accountantsverslag onze bevindingen te rapporteren aangaande de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze beoordeling van de geautomatiseerde gegevensverwerking binnen GR Parkschap, voor zover noodzakelijk voor de jaarrekeningcontrole, heeft geen bevindingen opgeleverd die in dit kader dienen te worden gerapporteerd.

2.3. Frauderisicobeheersing

Ingevolge onze beroepsregels, in het bijzonder hoofdstuk 240 van de Controle- en Overige Standaarden, dient de accountant bij de controle van de jaarrekening een aantal specifiek genoemde procedures uit te voeren, gericht op het risico van fraude. Door de GR Parkschap is de frauderisicoanalyse geactualiseerd.

Bij onze controle van de jaarrekening 2018 hebben wij geen aanwijzingen van fraude verkregen die wij op grond van deze regels aan u zouden moeten melden.

3. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie.

Met betrekking tot het verslagjaar 2018 hebben wij geen andere werkzaamheden voor u uitgevoerd.

4. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd